

Arbeidsmiljøloven og ansatte i idrettslag

Bergen 18.04.2023

Stein-Arne Hammersland

Arbeidsmiljøloven i idrettslag

- Min bakgrunn; jurist, tillitsvalgt og fra 2018 HVO for 14.000 ansatte i NAV
 - leder av etatens AMU, aktiv i sikkerhetsarbeidet m.v.
- Styreleder i Bergen Cykleklubb i andre periode
 - arbeidsgiveransvar for daglig leder
 - dilemma; ansatte versus frivillig

Arbeidsmiljøloven i idrettslag

- Målsetting:
 - Medvirke til et bedre idrettslag
 - Bevisstgjøre hva arbeidsmiljøet handler om
 - Forebygge konflikter

Arbeidsmiljøloven; en vernelov

- Arbeidsmiljøloven § 1-1, lovens formål
 - «helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon»
 - «fysiske og psykiske skadevirkninger»
- Arbeidsmiljøloven § 3-1
 - Krav til systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid
 - «arbeidsgiver skal sørge for»
 - «vurdere risikoforholdene»
- Arbeidsmiljøloven § 4-1 Generelle krav til arbeidsmiljøet
 - «fullt forsvarlig», «utvikles og forbedres i samsvar med utviklingen i samfunnet»

Arbeidsmiljø handler om arbeidet

- Arbeidsmiljøet er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet
- Arbeidsmiljøet er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass og krever derfor ulike tilnærminger
- Arbeidsmiljøet påvirker arbeidstakernes helse, jobbengasjement og virksomhetens resultater

Fra strategi til gode arbeidsmiljøtiltak

- kunnskapsbasert
 - hva fremmer og hva hemmer et godt arbeidsmiljø
- behovsdrevet
 - der hvor skoen trykker
- systematisk
 - kontinuerlig forbedring i takt med endringer

Arbeidsmiljøloven § 1-1 Lovens formål

- ... «å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet».
- Hva innebærer begrepet ‘full trygghet’?
- Lovgiver konkretiserer mer i kapittel 4.

AML § 4-1 Generelle krav til arbeidsmiljøet

– «Arbeidsmiljøet i virksomheten skal være fullt forsvarlig ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av faktorer i arbeidsmiljøet som kan innvirke på arbeidstakernes fysiske og psykiske helse og velferd. Standarden for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal til enhver tid utvikles og forbedres i samsvar med utviklingen i samfunnet.»

Arbeidsmiljøloven stiller krav til et forsvarlig arbeidsmiljø

-HVA BETYR DET AT ARBEIDSMILJØET ER FULLT FORSVARLIG?

-KAN VI OPPNÅ ET FORSVARLIG ARBEIDSMILJØ?

-HVIS SÅ, HVORDAN OPPNÅR VI ET FULLT FORSVARLIG ARBEIDSMILJØ I IDRETTSLAG?

Juridiske rammer for arbeidsmiljø

For at arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig må følgende være på plass:

- Etterlevelse av et sett med regler i kapittel 4 (arbeidsmiljøbetingelsene)
- Etterlevelse av et sett med arbeidsmetoder som sikrer at arbeidsgiver arbeider forebyggende og gjenopprettende (internkontroll)
- Et sett med funksjoner og roller som på ulike og utfyllende måter har et ansvar for at arbeidsmiljøet til enhver tid er fullt forsvarlig (HMS- aktørene / medbestemmelsesapparatet)

ARBEIDSTILSYNETS ARBEIDSMILJØMODELL – INNGANGSDØRER TIL VURDERING AV ARBEIDSMILJØ

ARBEIDSMILJØET I VIRKSOMHETEN

YTRE PÅVIRKNINGER

Samfunnsmessige påvirkninger og endringer i disse:

- Lov/avtaleverk
- Arbeidsliv
- Arbeidsmarked

Menneskets psykiske og fysiske muligheter og begrensninger

ARBEIDSMILJØLOVEN STILLER KRAV TIL FORSVARLIGE ARBEIDSBETINGELSER PÅ FØLGENDE OMRÅDER

FYSISKE

- Bygnings- og utstyrmessige forhold
- Inneklima
- Lysforhold
- Støy
- Stråling
- Maskiner og annet arbeidsutstyr
- Innkvartering

ORGANISATORISKE

- Arbeidets organisering
- Tilrettelegging og ledelse
- Teknologi
- Styrings- og planleggingsystemer
- Kontrolltiltak
- Omstillinger
- Medvirkning
- Informasjon
- Opplæring
- Arbeidstilknytning
- Arbeidsavtaler
- Arbeidstidsordninger
- Lønssystemer
- Faglig og personlig utvikling
- Selvbestemmelse
- Variasjon

KJEMISKE OG BIOLOGISKE

- Tilrettelegging ved håndtering av kjemikalier eller biologisk materiale
- Erstatte kjemikalier/biologisk materiale eller prosess hvis mulig ved helsefare
- Rutiner og utstyr for å hindre/motvirke helseskader
- Stoffkartotek

PSYKOSOSIALE

- Ivaretagelse av integritet og verdighet
- Mulighet for kontakt og kommunikasjon
- Ikke utsettes for trakassering eller utilbørlig opptreden
- Beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som resultat av kontakt med andre

ARBEIDSMILJØLOVEN STILLER KRAV TIL SYSTEMATISK ARBEIDSMILJØARBEID (INTERNKONTROLL)

ORGANISERING

- Arbeidsgiver har ansvaret
- Arbeidstakere og deres representanter (verneombud og fagforening stillitsvalgte) skal medvirke
- Arbeidsmiljøutvalg for virksomheter over 50 ansatte
- Bedriftshelsetjeneste for utvalgte bransjer

ARBEIDSMILJØOPPLÆRING

- For leder, mellomledere, verneombud og arbeidsmiljøutvalgets medlemmer

GJENNOMFØRING

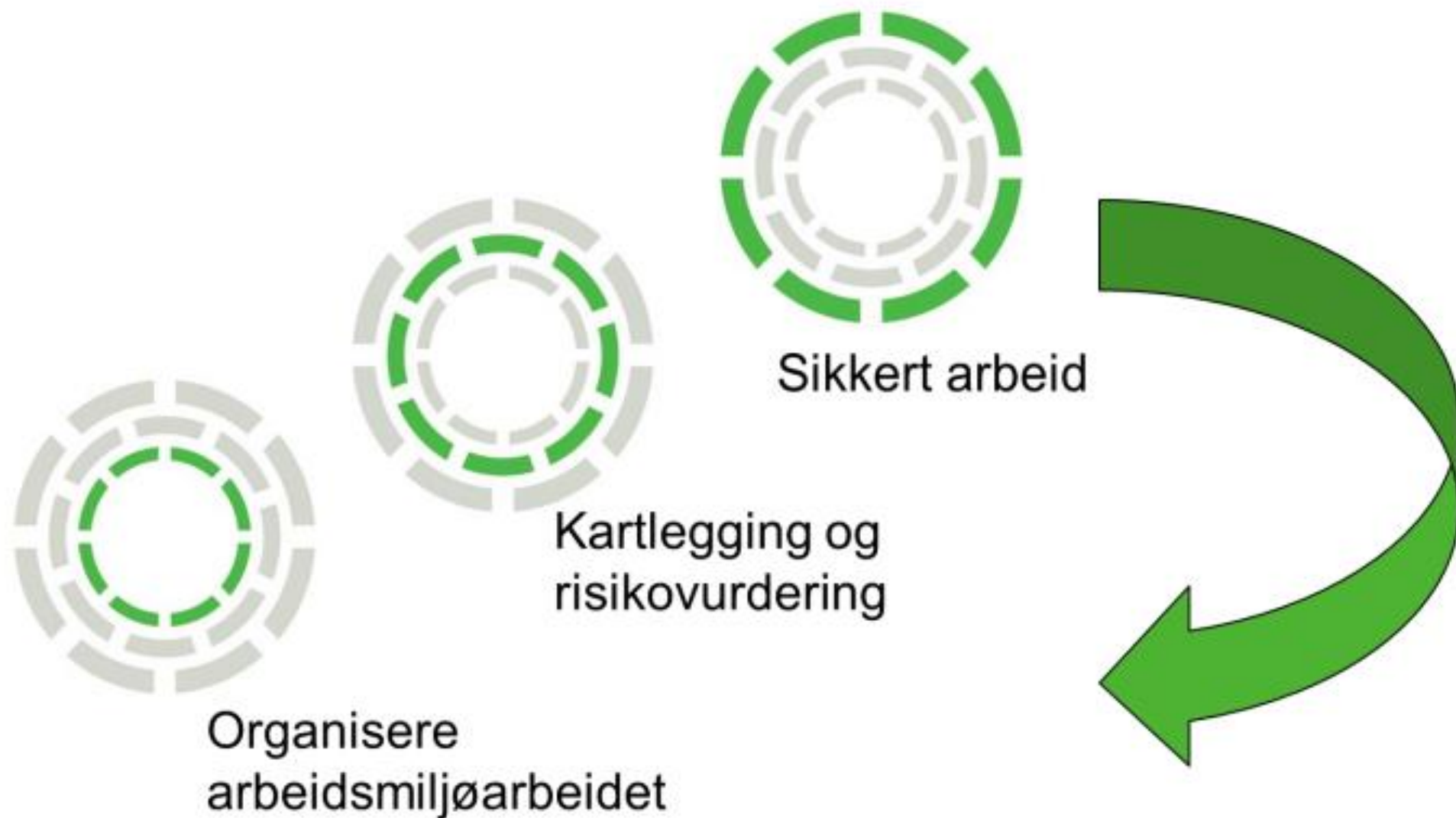
Arbeidsgiver skal i samarbeid med arbeidstakerne:

- kartlegge virksomhetsfarer og problemer
- risikovurdere
- iverksette tiltak for å redusere risikoen

ANDRE KOMPONENTER

- Arbeidstakernes og arbeidsgiverens beskrivelser, vurderinger og opplevelser av arbeidsbetingelsene og arbeidsmiljøarbeidet
- Informasjon fra helse- og velferdsmessige registreringer
- Egenskaper ved arbeidstakkens sammensetning

Systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet

Takk for meg!